



**MEDDELANDEN FRÅN
SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN**

ÅRGÅNG XXIV

DEN 10 MARS

N:R 28

1939

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: REINHOLD NAUCLÉR

SKRIVELSER TILL BEHANDLING

VID

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS

ORDINARIE STÄMMA

DEN 22 MARS 1939

STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS
VERKSAMHET ÅR 1938

FÖREDRAG OCH DISKUSSIONER VID AVDELNINGARNAS
SAMMANTRÄDEN UNDER ÅR 1938

STYRELSENS BERÄTTELSE ÖVER FÖRENINGENS EKONO-
MISKA FÖRVALTNING UNDER ÅR 1938

REVISORERNAS BERÄTTELSE FÖR ÅR 1938

STYRELSENS SKRIVELSE MED FÖRSLAG TILL UPPHÄVANDE
AV GÄLLANDE »GRUNDER FÖR SAMARBETE MELLAN
SVERIGES TEKNISKA FÖRENINGAR» OCH BILDANDE
AV EN PERMANENT SAMARBETSDELEGATION

VALKOMMITTÉNS FÖRSLAG TILL KANDIDATER VID
ENLIGT STADGARNAS § 16 FÖRESKRIVNA VAL

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS FASTIGHETSBOLAGS
STYRELSE- OCH REVISIONSBERÄTTELSE
FÖR ÅR 1938

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS HANDLINGAR 316.

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS VERKSAMHET UNDER ÅR 1938.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed av-
giva berättelse över föreningens verksamhet år 1938.

1. Ledamöter.

Under året hava 205 (mot 169 år 1937), nya ledamöter
vunnit inträde i föreningen, därav 124 (mot 142 år 1937)
genom anmälan enligt stadgarnas § 4, nämligen 92 (121)
förutvarande medlemmar av Tekniska högskolans student-
kår och 32 (21) förutvarande medlemmar av Chalmers stu-
dentkår. Dessutom hava 24 (mot 36 år 1937) ledamöter,
som tidigare lämnat föreningen, återinträtt.

Stadgad årsavgift har erlagts av 3 466 ledamöter, varav
1 671 bosatta i Stockholm med omnejd, 1 620 annorstädes i
Sverige och 175 i utlandet.

Vid 1938 års utgång funnos 255 ständiga och från avgift
befriade ledamöter; hela antalet röstberättigade utgjorde
3 935 eller 108 mer än vid 1937 års slut. Genom döden har
föreningen, såvitt känt, under år 1938 förlorat 44 ledamöter,
nämligen:

SCHENSTRÖM, CARL OTTO, disponent
VON BAUMGARTEN, THURE ANDERS AUGUST, civilingenjör
SILLÉN, KLAS TOR KNUT, kapten
SPÅNBERG, SVEN GUNNAR, bergsingenjör
ERIKSSON, KRISTER OLAF, fil. dr, lektor
CARLSSON, JOHN AXEL, civilingenjör
SPADE, JOHAN PHILIP, f. d. överingenjör
THORIN, ERIK GUSTAF, fil. lic.
TÖRJESON, TÖRJE AUGUST, byråchef
RETTIG, ROBERT CARL WILHELM, civilingenjör
ÖSTLUND, KARL ERIK MAGNUS, civilingenjör
NILSON, HANS W., major VVK

SVAHN, NILS OLOF, civilingenjör
 WIK, ERIK GUNNAR ISIDOR, civilingenjör
 MATTSSON, HARRY EMANUEL, civilingenjör
 HANSON, CARL AUGUST, bruksförvaltare
 DAHLBÄCK, GUNNAR, driftchef
 GRANROTH, HENRIK WILLIAM, civilingenjör
 BERGSTRÖM, JOHN FREDRIK, civilingenjör
 EIRITZ, GUSTAF ARTHUR, ingenjör
 FAGERSTRÖM, KNUT WILLIAM, ingenjör
 DEURELL, PER OSKAR OLOF, civilingenjör
 PÅLSSON, NILS, civilingenjör
 FOGELBERG, IVAR M., disponent
 VILLNER, E. VILHELM, bergsingenjör
 LEFFLER, ARTHUR, ingenjör
 KÖERSNER, ERIK TH., civilingenjör
 GREGER, JOHN, civilingenjör
 LAMM, CARL ROBERT, civilingenjör
 NATHORST, HARRY J. H., bergsingenjör
 LJUNGDAHL, KARL GEORG, civilingenjör
 NYSTRÖM, JOHN OSCAR HERMAN, överstelöjtnant VVK
 RUNDGREN, KARL ELIAS, marindirektör
 EKDAHL, GUNNAR MARTIN, ingenjör
 LINTON, OTTO, professor
 HÖRNELL, PER GUSTAF (PEGE), f. d. professor
 WAHLBERG, AXEL FREDRIK, f. d. bruksdisponent
 NOBEL, LEIF JURIJ, diplomingenjör
 ASPLUND, ARTHUR HARALD, f. d. överstelöjtnant VVK
 BJÖRKMAN, BENGT, civilingenjör
 THELANDER, CARL THORE FREDRIK, f. d. överingenjör
 WIKLAND, TOR HJALMAR, civilingenjör
 ENGSTRAND, ERNST JOHAN, civilingenjör
 HILLFORS, OTTO ALFRED, f. d. bruksdisponent

2. Styrelse och funktionärer.

Föreningens *styrelse* har under år 1938 utgjorts av

Ordinarie ledamöter:

av Föreningen å stämma valda:

WESTERBERG, STEN, direktör, Föreningens ordförande
 THORNGREN, LENNART, direktör, Föreningens förste vice ordförande

HOLM, YNGVE, direktör, Föreningens andre vice ordförande
 SUNDAHL, ESKIL, professor
 DAHLGREN, F. A., tekn. dr
 ODQVIST, FOLKE, professor

av Avdelningarna valda:

GUSTAFSSON, NILS, civiling.,	vald av avd. för Mekanik
DAHL, HJALMAR, professor,	» » » för Mekanik
MALMGREN, EINAR, byrådirektör,	» » » Sv. Elektroingenjörsföreningen
HERLITZ, IVAR, tekn. dr,	» » » Sv. Elektroingenjörsföreningen
JONSON, BIRGER, arkitekt,	» » » Sv. Arkitektföreningen
CARLHEIM-GYLLENSKÖLD, HAQVIN,	» » » Sv. Arkitektarkitektföreningen
SMEDBERG, RICHARD, vattenrättsingenjör,	» » » för Väg- och vattenbyggn.-konst
JANSSON, HERMAN, major,	» » » för Väg- och vattenbyggn.-konst
MAGNUSON, GUNNAR, direktör,	» » » för Kemi och Bergsvetenskap
BRING, GUSTAF, professor,	» » » för Kemi och Bergsvetenskap
ZETTERSTRÖM, B. T., marindirektör,	» » » för Skeppsbyggnads-konst
PIRA, EVALD, civilingenjör,	» » » för Skeppsbyggnads-konst
WALLQUIST, GUNNAR, professor,	» » » för Teknisk undervisning

GEIJER, PER, professor, vald av avd. för Teknisk
undervisning
BERTHELIUS, FREDRIK, civiling., » » » för Industriell
ekonomi och
organisation
KLEMMING, GÖSTA, direktör, » » » för Industriell
ekonomi och
organisation

Suppleanter:

av Föreningen å stämma valda:

HELLSTEDT, LENNART, civilingenjör
LEIRE, GEORG, direktör.
HELLSTRÖM, ERIK G. PEDRO, kapten
KLEMMING, GÖSTA, direktör
LUNDEQVIST, GÖSTA, direktör

av Avdelningarna valda:

SJÖGREN, ERIK, flygdirektör vald av avd. för Mekanik
JOHANSSON, HEMMING, direktör, » » » Sv. Elektro-
ingenjör-
föreningen
FRENDIN, TORSTEN, arkitekt, » » » Sv. Arkitekt-
föreningen
LINDBLAD, TORD, kapten, » » » för Väg- och
vattenbyggn.-
konst
STENHAGEN, FRITHIOF, civ.ing., » » » för Kemi och
Bergsveten-
skap
WARHOLM, AXEL, civilingenjör, » » » för Skepps-
byggnads-
konst
LUNDQUIST, RYNO, underv.råd, » » » för Teknisk
undervisning
KÄRNEKULL, OLOF, överingenjör, » » » för Industriell
ekonomi och
organisation

Funktionärer inom föreningen hava vidare under år 1938
varit:

Revisorer:

GUSTAFSSON, EMIL, bergsingenjör.
SVENSSON, P. AXEL V., civilingenjör.
SÄLLFORS, TARRAS, överingenjör.

Suppleanter:

ENEROTH, ÅKE, civilingenjör.
GÖRANSSON, P. GUSTAF Z., civilingenjör.

Teknisk Tidskrifts nämnd:

WESTERBERG, STEN, direktör, ordförande.
ROXENDORFF, TOR, direktör.
HOLM, YNGVE, direktör,
SJÖGREN, ERIK, flygdirektör.
SMEDBERG, RICHARD, vattenrättsingenjör.

Biblioteksnämnd:

NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, ordförande, utsedd av
styrelsen.
LUNDGREN, EDVIN, diplomingenjör, utsedd av avdelningen
för Mekanik.
WALLÉR, HENRIC, civilingenjör, utsedd av avdelningen
Svenska Elektroingenjörföreningen.
SWEDENBORG, GUSTAF, byråingenjör, utsedd av avdelningen
Svenska Elektroingenjörföreningen.
LINDSTRÖM, SUNE, arkitekt, utsedd av avdelningen Svenska
Arkitektföreningen.
SCHÜTZ, FREDRIK, civilingenjör, utsedd av avdelningen för
Väg- och vattenbyggnadskonst.
ROTHELIUS, ERNST, bergsingenjör, utsedd av avdelningen för
Kemi och Bergsvetenskap.
BILLBERG, ALFRED, civilingenjör, utsedd av avdelningen för
Kemi och Bergsvetenskap.
HARTZELL, GÖSTA, mariningenjör, utsedd av avdelningen för
Skeppsbyggnadskonst.
LINDSTEDT, HILDA S., bibliotekarie, utsedd av avdelningen för
Teknisk undervisning.
SÄLLFORS, TARRAS, överingenjör, utsedd av avdelningen för
Industriell ekonomi och organisation.

Ceremoninämnd:

WESSBLAD, KARL A., civilingenjör, ordförande.
 HANSEN, FRED H. ROECK, kapten.
 LENNING, ALVAR, civilingenjör.

Tjänstemän:

FRÖMAN, K. A., byråchef, sekreterare.
 NAUCLÉR, REINHOLD, civilingenjör, kamrer.
 STÄHLE, VICTOR, major, föreståndare för anställningscentralen.
 WESSBLAD, K. A., civilingenjör, chefredaktör för Teknisk Tidskrift.

3. Sammanträden.

Antalet sammanträden under året har uppgått till 76 nämligen årsmötet, 2 stämmor, 6 andra sammanträden med föreningen i dess helhet, varav ett i form av vårutflykt till Järla, Sickla, Henriksdal och Saltsjöbaden samt en höstutflykt till Linköping och Åtvidaberg jämte 67 avdelnings-sammanträden, fördelade sålunda:

Avd. för Mekanik.....	10 st.
» Svenska Elektroingenjörsföreningen.....	14 »
» Svenska Arkitektföreningen	9 »
» Svenska Arkitektföreningen och avd. för Väg- och vattenbyggnadskonst gemensamt och tillsammans med Stockholms Byggnadsförening	1 »
» för Väg- och vattenbyggnadskonst	16 »
varav 1 i Göteborg tillsammans med Tekniska Samfundets avdelning för Väg- och vattenbyggnadskonst, 1 i Malmö tillsammans med Skånska Ingenjörsklubben	
» » Kemi och Bergsvetenskap.....	10 »
» » Skeppsbyggnadskonst.....	2 »
» » Teknisk undervisning.....	1 »
» » Industriell ekonomi och organisation.....	3 »
varav 1 i Eskilstuna,	
» » Grafisk teknik	1

S:ma 67 st.

däri äro inräknade högtidssammanträden, i anslutning till årsmötet av avdelningarna M, E, A, V och K-B i anledning av dess 50-årsjubileer, avd:s M årsmöte och avd:s E vårutflykt till Gävle.

Styrelsen har under året haft 9 sammanträden.

4. Kommittéer m. m.

Förutom ovan under 2 angivna av föreningen tillsatta nämnder hava följande speciella kommittéer under år 1938 varit verksamma.¹⁾

1. Avslutade under år 1938.

	Utsedd av	Tills. år.
Kommittén för tekniska högskoleundervisningen.....	Styr.	1936
Sportstugekommittén	A	1935
Kommittén för utgivande av Östbergs reseanteckningar och skisser		1936
Standardkommittén för konstruktionsfrågor	M	1923
Kommittén för SMS särtryck nr 180, ang. standard för tubkrökar	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 194, ang. standard för gavlar till ångpannor och tryckkärl.....	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 195, ang. standard för hjul till transportvagnar	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 196, ang. intern. standard för kul- och rullager samt lagerhus.....	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 197, ang. standard för sanitetsarmatur.....	M, V	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 198, ang. intern. standard för nyckelvidder för skruvar och muttrar	M	1938

¹⁾ Kommittéer och delegationer för beredande av föreningens eller avdelningarnas inre angelägenheter äro i regel här ej medtagna.

	Utsedd av	Tills. år
Kommittén för SMS särtryck nr 199, ang. standard för skruvar med sexkant- eller fyrkanthål	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 200, ang. standard för rundmuttrar med radiella spår	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 201, ang. standard för kopplingsanordn. mellan dragbil och släpfordon	M	1938
Mekanisternas praktikkommitté	M	1937
Väg- och broentreprenadkommittén	V	1936
Fönsterglaskommittén	A, V	1937
Rörstandardiseringskommittén	M, V	1937
Avd:s V festskriftkommitté	V	1937
Kommittén för byggnadstekniskt luftskydd	A, V	1938
Kommittén för internationell standardisering av färgbeteckningar för rörledningar	V, K-B	1938
Kommittén för normalförslag till byggnadsordningar	V	1938
Bilskattemedelskommittén	V	1938

2. Ännu fungerande vid utgången av år 1938.

(Med * utmärkta kommittéer äro t. v. permanenta.)

	Utsedd av	Tills. år
*Kommittén för ånga av mycket höga tryck (tills. med IVA m. fl.)	Styr.	
	M, K-B	1924
Vagntipningskommittén	Styr.	1929
Ingenjörsanställningskontraktkommittén ..	Styr.	1929
Kommittén för leveransavtal inom verkstadsindustrien (tills. med Sveriges Industriförbund m. fl.)	Styr.	1934
1937 års organisationskommitté	Styr.	1937
*Delegation för radioföredrag	Styr.	
	o. alla avd.	1937
Ingenjörstittelkommittén	Styr.	1937

	Utsedd av	Tills. år
1935 års samarbetskommitté (uts. genom samarb. tekn. fören.)		1935
Byggnadsindustrikkommittén	Styr. A, V	1938
Kommittén för kör och orkester	Styr. o. samtl. avd.	1938
Kommittén för kurs i allmän rättskunskap	Styr., M, E, V, K-B	1938
* 3 st. standardkommittéer, nämligen:		
för verkstads- och verktygsfrågor	M	1923
» skruvar och muttrar	M	1923
» toleransfrågor	M	1923
Normkommittén för provning av ånganläggningar (med 5 subkom:r)	M	1925
Normkommittén för provning av vattenturbiner och pumpar (med 2 subkom:r) ..	M	1925
Normkommittén för provning av kompressorer och fläktar (med 2 subkommittéer)	M	1925
*Automobil- och motortekniska kommittén	M	1934
Subkom. för revision av oljenormer	Automobil- o. Mot.tekn. kommittén	1938
*Redaktionsutskottet för normkommittéer	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 193, ang. standard för heldragna ledningsrör av koppar	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 202, ang. standard för bärflänsar på elektr. maskiner	M	1938
Kommittén för SMS särtryck nr 203, ang. standard för rundmuttrar med metr. konstruktionsgångor	M	1938
Kommittén för belysning av trafikleder ..	M, E, V	1936
*Radiokommittén	E	1921
Åskledarekommittén	E	1921
*Svenska Kommittén för Nordiska Elektroteknikermöten (f. d. Svenska Kommittén för Nordiska Elektrotekn. Kommissionen)	E	1931

	Utsedd av	Tills. år.
Kommittén för gängor i ebonit o. d.	Styr. E.	1936
Svenska Elektroingenjörsföreningens KTH- kommitté	E	1937
Husbyggnadstaxekommittén	A, V	1933
Landsbygdskommittén	A	1935
Kommittén för badutställningar	A	1936
Arkitekternas radiokommitté	A	1937
Kommittén för SAF:s ombildning till en STF:s husbyggnadsavdelning m. m. . .	A	1937
Kommittén för program för ev. utställ- ningar	A	1938
Kommittén för nomenklatur ang. »rost- fri plåt»	A, K-B	1935
Standardkommittén ang. kallvalsade stål- profiler (tills. med SMS)	A	1936
Kommittén för guide över arkitektur i Stockholm (tills. med Sv. Ark:s Riks- förbund)	A	1937
Kommittén för främjande av forsknings- och upplysningsverksamhet inom bygg- nadsfacket	A, V	1938
Träteknikkommittén	V	1937
Kommittén för 1936 års egnahemsutred- ning	A, V	1938
Avd:s V studieresekommitté	V	1938

5. Samarbete med andra tekniska föreningar m. m.

Genom samarbete mellan de nordiska tekniska föreningarna har följande föredrag hållits:

I Helsingfors av civilingenjör Bo Hellström: Betongdammar — dess gamla problem i modern belysning, vartill kommer en serie föregrag vid de nordiska mötena i Oslo.

Det andra nordiska ingenjörsmötet, som i juni hölls i Oslo, vann en glädjande stor anslutning, ca 1 600 personer (inberäknat damer), varav ca 230 från Sverige. Ett mycket stort antal värdefulla föredrag och synnerligen animerad social samvaro gjorde, att mötet blev i hög grad uppskattat. Det har ställts i utsikt att nästa möte av

detta slag skall äga rum i Stockholm, utan att dock ännu någon tidpunkt härför blivit nämnd. Omedelbart efter nyssnämnda möte följde i Oslo Nordisk Byggnadsdag, vari även medverkan från Sverige var betydande såväl beträffande föredrag som deltagare.

I samarbete med K. Automobilklubben och Motormännens Riksförbund har S. T. F. tagit initiativ till inrättande av en sakkunnig nämnd för trafik- och bilmål, och medel hava från de båda sammanslutningarna ställts till disposition för att, om vederbörande myndigheters medverkan kan påräknas, få en sådan nämnd i verksamhet under våren 1939.

Den 21 okt. hölls i Stockholm en »El-värmedag» med mångsidigt program, organiserat av Svenska Elektricitetsverksföreningen, Jernkontoret, Ingenjörsvetenskapsakademien och S.T.F:s avdelningar E, K-B,

Normalbestämmelser för leverans och provning av maskindraget fönsterglas har efter godkännande av såväl avd. A, K-B och V som Stockholms Byggnadsförening och Sveriges Glasmästeri- o. Förgylleriidkares Riksförbund fastställts. Normerna komma att tryckas såsom handbok nästkommande år.

Såsom med S. T. F. korresponderande föreningar hava under året inträtt Västerbottens tekniska förening och Tekniska föreningen i Kristianstad.

Höstmötet ordnades under medverkan av Östergötlands tekniska förening i Linköping.

Samverkan vid möten och i kommittéarbeten har vidare ägt rum i olika fall, ovan angivna under 3 och 4. Olika avdelningar hava dessutom varit företrädde i olika organisationer på sätt angives nedan under 6 och i avdelningarnas berättelser.

Vidare har föreningen varit företräd

vid The American Society's of Swedish Engineers 50-årsjubileum den 11 februari av civilingenjören greve J. W. H. Hamilton;

vid den Norske Ingenjörforenings Veiingenjöravdelings 25-årsjubileum den 12 juni av byråchef Ragnar von Segebaden;

vid Internationella ingenjörskongressen i Glasgow 21—24 juni av stadsplanedirektör Alb. Lilienberg;

vid Intern. Conference of Naval Architects and Marine

Engineers i London i juni av marinöverdirektör Yngve Schoerner;

vid The Intern. Housing and Town Planning Congress i Mexico City i augusti av arkitekt Göran Sidenbladh.

6. Medlemskap i andra föreningar m. m.

Liksom tidigare har föreningen under år 1938 varit korporativ medlem i:

Föreningen Tekniska Museet;

Assoc. perm. des Congrès de Navigation;

Assoc. perm. de la Route;

Intern. Verein für Brückenbau und Hochbau;

Förbundet för svensk upplysningsfilm.

Föreningen har vidare genom av styrelsen utsedda personer varit representerad i

Sveriges Standardiseringskommission;

Sveriges Tekniskt Industriella Skiljedomsinstitutets fullmäktige;

Styrelsen för Tekniska Museet;

Svenska nationalkommittén för världskraftkonferenser;

Svenska Industriens Praktiknämnd.

Dessutom hava avdelningar inom föreningen varit representerade i:

Svenska studiekommissionen för svetsningsfrågor (M, V);

Svenska Elektriska Kommissionens (SEK) fullmäktige (E);

Svenska nationalkommittén för intern. högspänningskonferenser (E);

Svenska Slöjdföreningen (A);

Rådet till skydd för Stockholms skönhet (A);

Comité perm. intern. des Architects (A);

Svenska arkitekters riksförbunds styrelse (A);

Council of the Intern. Federation for Housing and Town-planning (AV);

Svenska arkitekters riksförbunds förtroendenämnd (A),

Samarbetsdelegation av skilda yrkesgrupper, som intressera sig för husdjurshygien (A);

AB:s Byggtjänst styrelse (A, V);

Svenska sällskapet för fotogrammetri (V);

Nordiska sällskapet för fotogrammetri (V);

Svenska nationalkommittén i anslutning till internatio-

nella föreningen för brobyggnader och byggnadskonstruktioner (V);

Svenska nationalkommittén för kemi (K-B);

Svenska nationalkommittén för rationell organisation I).

Nordiska Vägtekniska Förbundets Svenska Kommitté (V).

7. Stadgar och ordningsregler m. m.

En ny Avdelning för Grafisk teknik har under året tillkommit inom föreningen och arbetsordning för densamma fastställdes av föreningens styrelse den 12 okt.

En ändring i stadgarna för »Väg- och vattenbyggarnas fond» godkändes av styrelsen den 11 maj och samma dag godkändes av avd. för Väg- och vattenbyggnadskonst antagna stadgar för »Professor Wolmar Fellenius' teknologifond».

Ny arbetsordning för avdelningen för Väg- och vattenbyggnadskonst fastställdes av föreningens styrelse den 2 november.

8. Teknisk Tidskrift.

Tidskriften har under år 1938 utkommit enligt samma utgivningsplan som år 1937, dock med ökat textutrymme såsom framgår av följande tablå:

	Antal textsidor		
	1936	1937	1938
Veckoavdelningen.....	602 ¹	558	728
Automobil- och motorteknik.....	62	48	96
Bergsvetenskap.....	112	102	104
Elektroteknik.....	204	208	196
Kemi.....	98	108	96
Mekanik.....	144	160	148
Skeppsbyggnadskonst och flygteknik..	114	114	114
Väg- och vattenbyggnadskonst.....	144	142	148
Summa	1 480	1 440	1 630

Under år 1939 tillkommer ytterligare en avdelning: Industriell ekonomi och organisation med 6 nummer under året.

¹ Frånsett extranumret vid 75-årsjubileet.

9. Svenska Teknologföreningens Anställningscentral (S. T. A.).

Anställningscentralens verksamhet under året belyses av vidstående tablå, där inom parentes angivna siffror avse år 1937.

Av de 48 sökande, för vilka platser förmedlats 1938, äro 19 civilingenjörer och 10 föreningsmedlemmar.

Antalet förfrågningar 1938 från uppdragsgivare visar sig vara ungefär detsamma som under föregående år. Som var att vänta på grund av den ökade efterfrågan efter ingenjörer »i öppna marknaden» har antalet hos S. T. A. 1938 anmälda sökande avsevärt sjunkit, så att det nu för första gången, sedan Anställningscentralen började sin verksamhet, t. o. m. betydligt understiger förfrågningarna från uppdragsgivarne. Likaså hava de vid årsskiftet kvarstående antal minskats, särskilt av de lediga — varibland numera huvudsakligen räknas några äldre samt ett antal, som sannolikt fått anställning, men trots påminnelser ännu ej anmält förhållandet till S. T. A.

Sökandes fördelning efter teoretisk utbildning.

	anmälda år: 1934	1935	1936	1937	1938	Summa
K. Tekn. Högskolan	149	118	100	68	63	498
Chalm. Tekn. Högskola..	28	31	30	28	19	136
Malmö Tekn. Gymn.....	1	4	3	—	—	8
Örebro » »	15	12	7	8	6	48
Borås.....	3	1	—	—	1	5
Norrköping.....	1	1	2	3	1	8
Västerås.....	2	2	—	—	1	5
Falun.....	1	4	1	2	—	8
Katrineholm.....	1	4	2	2	—	9
Hässleholm.....	1	1	1	—	1	4
Halmstad.....	—	1	—	—	—	1
Eskilstuna.....	—	1	—	2	—	3
Härnösand.....	—	3	1	3	2	9
Tekn. Skolan i Stockholm	7	9	2	10	2	30
» Inst:en » »	12	17	15	10	6	60
Utlandet.....	12	11	17	3	17	60
Ingen teor. utbildn.....	3	—	1	3	1	8
	236	220	182	142	120	900

Uppdragsgivare och sökande	F a c k							S u m m a
	Affärsingenjörer	Bergsingenjörer	Elektroingenjörer	Arkitekter	Kemister	Mekanister	Skeppsbyggare	
Uppdragsgivare.								
ang. fast anställning...	7	3	14	7	17	45	—	21
» vikariat l. tillf....	1	—	3	9	3	15	2	16
Summa	8	3	17	16	20	60	2	37
	(10)	(4)	(17)	(13)	(15)	(58)	(1)	(50)
Sökande, kvarst. 31/12-38								
lediga								
av år 1935 anm.....	—	—	1	—	—	—	—	2
» » 1936 »	2	—	—	1	—	2	—	5
» » 1937 »	1	2	1	3	—	5	—	13
» » 1938 »	1	—	3	—	—	5	—	11
Summa	4	2	5	4	—	12	—	5
	(10)	(2)	(29)	(12)	(8)	(17)	(1)	(4)
transportökande:								
av år 1935 anm.	4	—	4	1	—	6	—	1
» » 1936 »	3	1	2	1	2	6	—	2
» » 1937 »	7	1	16	6	15	33	—	18
» » 1938 »	10	3	14	1	13	23	2	17
Summa	24	5	36	9	30	68	2	38
	(21)	(7)	(45)	(13)	(25)	(71)	(1)	(65)
Summa kvarst. anmälda 31/12 1938	28	7	41	13	30	80	2	43
	(31)	(9)	(74)	(25)	(33)	(88)	(2)	(69)
Under 1938 anmälda								
lediga	4	2	9	—	8	15	1	9
transportökande	10	2	12	1	8	21	2	16
Summa	14	4	21	1	16	36	3	25
	(8)	(5)	(24)	(11)	(15)	(46)	(1)	(32)
Under 1938 förmedlade platser:								
fast anställda.....	1	1	2	1	4	10	—	7
vikariat l. tillf.....	—	—	2	2	3	8	—	7
Summa	1	1	4	3	7	18	—	14
	(5)	(—)	(3)	(3)	(3)	(5)	(—)	(15)

Underhandlingar hava av styrelsen i samarbete med Sveriges Industriförbund upptagits med K. Socialstyrelsen om en omorganisation av S. T. A. i syfte att bl. a. utvidga verksamheten att avse även underbefäl inom industrien.

10. Resestipendium.

Ahlsellska stipendiet för år 1938, femhundra kronor, har tilldelats civilingenjör TORSTEN R. ÅSTRÖM för att bereda honom tillfälle att i England, Holland, Belgien och Tyskland studera modern stadsbyggnad, speciellt anläggning av s. k. trädgårdsstäder och därmed sammanhängande kommunikationsspörsmål.

11. Övriga inom föreningen behandlade viktigare ärenden.

Vid föreningens allmänna sammankomster hava förekommit följande föredrag m. m.:

Vid extra allmänt sammanträde den 26 januari, vartill högsta årskurserna vid de tekniska högskolorna i Stockholm och Göteborg inbjudits: »Sydöstra Australiens elektricitetsförsörjning», föredrag av tekn. dr FREY SAMSIÖR.

Vid ordinarie allmänt sammanträde den 16 februari: »Telefonväsendets utveckling i Sverige, särskilt under senaste decenniet», föredrag av generaldirektören greve H. A. HAMILTON.

Vid ordinarie stämma den 22 mars: »Olika luftbehandlingssystem (Air Conditioning) och deras praktiska tillämpning», föredrag av civilingenjör A. ROSELL och diplomingenjör H. RENZ, i anslutning vartill besågos Svenska Tobaksmonopolets fabriksanläggning och Sagabiografens luftbehandlingsanläggning. Efter middag följde ytterligare två föredrag, nämligen »Luftbehandling och dess inverkan på byggnaders utformning» av civilingenjör H. GILLE samt »Kyl- och avfuktningmetoder mot ekonomisk bakgrund» av professor M. BÄCKSTRÖM.

Vid årsmötet den 23 mars: »Orientering om Örlogsstationens i Stockholm förflyttning», föredrag av vice amiral HARALD ÅKERMARK och kommandörkapten TORSTEN HAGMAN, »Utvecklingslinjer rörande örlogsstationsområdet

stadsplaneläggning», föredrag av borgarrådet HARRY SANDBERG, »Rundradions tekniska utveckling», föredrag av förste byråingenjör ERNST MAGNUSSON, samt »Moderna mastanläggningar för radiostationer», föredrag av professor KARL LJUNGBERG.

Eftermiddagen av årsmötets första dag samt förmiddagen andra dagen, den 24 mars, ägnades åt högtidssammanträden i anledning av femtioårsjubileer för avdelningen för Mekanik och för Väg- och vattenbyggnadskonst samt avdelningarna Svenska Elektroingenjörsföreningen och Svenska Arkitektföreningen, varefter gemensam avslutningsbankett hölls å Grand Hôtel Royal. Vid årsmötet överlämnade ordföranden till Föreningens förste hedersledamot H. K. H. Kronprinsen en i brons utförd första avgjutning av modellen till *föreningens hedersplakett*, utförd av artisten LEO HOLMGREN.

Vid extra allmänt sammanträde å Grand Hotel Saltsjöbaden den 25 maj, »Statens Vattenfallsverk under de senaste tio åren», föredrag av generaldirektör GÖSTA MALM, och »New Zealand, undrens land», av major L. VIKTOR STÄHLE. Detta möte föregicks av studiebesök vid A.-B. de Laval's ångturbins verkstäder, Järila, A.-B. Atlas-Diesels verkstäder, Sickla, och Stockholms stads under byggnad varande anläggning för rening av avloppsvatten vid Henriksdal, med ett orienterande föredrag av gatudirektör D. ANGER.

Vid extra allmänt sammanträde den 29 juni, föredrag av Monsieur G. LAURENT, Ingénieur en Chef de la Société Hydrotechnique de France, angående Frankrikes vattenkraft och dess utnyttjande.

Höstmötet den 8—9 oktober, varuti omkring 200 personer deltog, var förlagt till Östergötland. Efter ordinarie morgontågets ankomst till Linköping besöktes först Svenska Järnvägsverkstädernas fabriksanläggningar, som demonstrerades under ledning av direktör RAGNAR WAHRGREN. Med bussar och bilar begåvo sig mötesdeltagarna därefter till Åtvidaberg, där först lunch intogs under värdskap av Åtvidabergs förenade industrier, vilkas anläggningar därefter besågos. Efter återkomsten till Linköping intogs middag på Stora Hotellet, vartill föreningens samtliga närvarande ledamöter inbjudits av Svenska Järnvägsverkstäderna. Före och efter middagen höllos korta föredrag av kapten B. G. BJUGGREN: »Flygplantyper i flygvapnets anskaffningsprogram»

och »Erfarenheter rörande påfrestningar å flygplan och förare under störttykning». Söndagen den 9 oktober företogs med bussar studiebesök vid Malfors kraftverk, demonstrerat under ledning av kraftverksdirektör A. NORDELL och efter ett uppehåll vid Vreta klostertillsammans fortsattes färden till Malmslätt, där styresmannen, flygdirektör N. H. LARSSON, redogjorde för planläggningen av flygverkstäderna, som därpå inspekterades. Som avslutning gav kapten B. G. BJUGREN en mycket uppskattad uppvisning i störttykning med jaktplan.

Vid ordinarie sammanträde den 19 oktober: »Sverige i U. S. A. 1938—1939». föredrag av chefredaktör K. A. WESSBLAD, och »Forskning og fremskritt», föredrag av författaren GEORG BROCHMANN.

Vid ordinarie stämma den 16 november: »Formutveckling hos industrialster», föredrag av civilingenjör ALVAR LENNING.

För pågående normeringsarbeten har föreningen genom SIS åtnjutit statsanslag under året med 1 500 kronor.

Normer för smörjoljor till förbränningsmotorer, växel-lådor och bakaxlar hava antagits av avd. för Mekanik efter av en subkommitté inom automobil- och motortekniska kommittén utarbetat förslag.

Kommittén för den högre tekniska undervisningen avslutade i huvudsak sitt arbete under år 1938. Ett utlåtande från avd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst rörande den högre undervisningen inom väg- och vattenbyggnadsfacket har under året avlämnats till huvudkommittén.

I underdånig skrivelse har föreningen, understödd av Tekniska Högskolans i Stockholm lärarekollegium, framfört förslag om upprättande av en professur i industriell ekonomi och organisation vid Högskolan.

I början av år 1938 överlämnades genom föreningen till Statens provningsanstalt dels ett av enskild donator till förfogande ställt kontant belopp av 7 000 kr., dels av fyra firmor erbjudna naturagåvor, motsvarande sammanlagt ca 11 000 kr., allt för möjliggörande av inrättande av ett trätekniskt laboratorium vid provningsanstalten. Med användande av dessa medel och vissa ytterligare gjorda donationer står detta synnerligen välbehöfliga laboratorium vid slutet av året färdigt att tagas i bruk.

Vid Sveriges Industriförbunds årsmöte höll S. T. F:s

ordförande ett föredrag om den tekniska forskningen och dess organisation i olika länder, framhållande den stora betydelsen av åtgärder för befordrande av svenskt forskningsarbete till främjande av den tekniska och industriella utvecklingen. Hithörande frågor äro under utredning inom Sveriges Industriförbund i samförstånd med Svenska Teknologföreningen.

En framställning från Ingeniörvetenskapsakademien om reserverande av en lämplig tomt för tekniska centrallaboratorier och ett anslag för en byggnad åt akademiens redan befintliga forskningsinstitutioner har oförbehållsamt tillstyrkts av Svenska Teknologföreningen, som även kraftigt understrukit föreliggande framställning om inrättande av docentstipendier vid Tekniska Högskolan i Stockholm, samtidigt framhållande behovet av sådana stipendier även vid Chalmers Tekniska Högskola.

Av de offentliga utlåtanden, som av föreningen i övrigt avgivits under år 1938, märkas sådana rörande ombildningen av K. T. H:s fackavdelning för Skeppsbyggnad, stadgar för svensk nationalkommitté i anslutning till internationella föreningen för bro- och byggnadskonstruktioner, 1937 års automobilskatteutrednings betänkande, samarbetsdelegationen mot radiostörningar, kompetensföreskrifter för arbetsledare vid byggnadsföretag, tullsatsen för tryckpapper, Byggnadsindustrisakkunniges betänkande — i vad gäller fardagsfrågan, förslag till bestämmelser om ideella föreningar, förslag till omorganisation av Maskin- och Redskapsprovningensanstalten, internationellt förslag om färgbeteckningar för rörledningar samt förslag till lag om byggnadstekniskt luftskydd m. m.

Dessutom hava utlåtanden avgivits till Sveriges maskinindustriförenings standardkommitté i sju standardiseringsärenden.

En kurs i svensk språkbehandling och framställningskonst, som hölls i februari och mars, vann stor anslutning.

Av avdelningen för Väg- och vattenbyggnadskonst föranstaltades vidare i mars om en högre husbyggnadskurs, vilken var mycket talrikt besökt och i hög grad uppskattad.

Särskilda kommitterade arbeta på att söka i anslutning

till under år 1937 hållna kurser i ingenjörsmatematik åstadkomma en serie monografier i detta ämne. Huruvida detta projekt skall kunna genomföras, blir i mycket en ekonomisk fråga.

En kurs i allmän rättskunskap förberedes till hösten 1939. Följande officiella remisser äro vid årsskiftet ännu ej slutbehandlade:

Byggnadsindustriens rationalisering (1934 års byggnadsindustri-
sakkunnige) samt
Egnahemsverksamheten.

12. Handböcker, handlingar och skrifter.

I serien Svenska Teknologföreningens Handböcker ha under året utkommit.

53 SEN 22, *Normer för elektriska maskiner.*

54 SEN 23, *Normer för elektriska glödlampor.*

55 SEN 24, *Grafiska symboler för ritningar till elektriska bananläggningar.*

56 *Normer för smörjoljor till förbränningsmotorer, växel-lådor, bakaxlar.*

57 *Normer för flytande motorbränslen till förbränningsmotorer.*

59 SEN 25, *Normer för manöverriktning, rotationsriktning, faszöjld.*

I serien Skrifter utgivna av S. T. F. har något nytt nummer icke utkommit.

Av föreningens Handlingar hava under året utkommit:
310. Förslag till plan över den praktiska utbildningen av studerande vid fackskolan för maskinbyggnad och mekanisk teknologi vid K. Tekniska högskolan, avg. av utav S. T. F:s avd. Mekanik den 14 sept. 1937 tillsatta kommitterade.

311. Skrivelser till behandling vid S. T. F:s ord. stämma den 22 mars 1938. Styrelsens berättelser för år 1937. Föredrag och diskussioner vid avdelningarnas sammanträden under år 1937. Revisorernas berättelse för år 1937. Valkommitténs förslag till kandidater vid enligt stadgarnas § 16 föreskrivna val. Skrivelse från styrelsen med förslag till ändring av stadgarnas § 25 angående medels-

förvaltning, delg. föreningen den 17 nov. 1937. S. T. F:s Fastighets A-B:s styrelse- och revisionsberättelser för år 1937.

312. Förslag till Normer för spänningsprov, utarbetat inom Svenska Elektriska Kommissionen.

313. Skrivelse från styrelsen till föreningens stämma den 16 november 1938 med förslag till budget för år 1939.

13. Biblioteket.

Under året har 2 076 lån av böcker och tidskrifter registrerats och 602 besökande hava antecknat sig i besöksboken.

Antalet tidskrifter på biblioteket har utgjort:

	Svenska	Utländska	Summa
Abonnerade (häri inräknat publikationer, erhållna genom medlemskap i föreningar och institutioner)	5	115	120
Byten mot T. T.	50	111	161
Friexemplar	52	45	97
	107	271	378

Under året hava tillkommit följande viktigare verk och publikationer:

a) genom gåvor:

- av Svenska A.-B. Gasaccumulator: AGA-Meddelanden,
 » Civilingenjör G. Bourdin: Vis- och Bilderbok M₁₅ 1937.
 » Östergötlands Tekniska Förening: Minnesskrift 1912—1937.
 » Göteborgs Vattenledningsverk: Minnesskrift 1787—1937.
 » Civilingenjör R. Engström: Die Umschau in Wissenschaft und Technik,
 » Teknisk Tidskrift: tidskriften Segel och Motor samt diverse böcker,
 » Civilingenjör G. Richert: arbeten av J. Gust. Richert: Monaco, Irland och irländarne,
 » Nydqvist & Holm: Constructions des lignes de chemins de fer Irmak—Filyos, Favzipasa—Diyarbakir,
 » Sandvikens Jernverks AB: Uppslagsbok för rörprodukter,
 » Skånska Ingenjörklubben: Minnesskrift 1887—1937.

- av Fröken H. Henningsson: Välläsningens konst, Rösten och talet,
- » Civilingenjör A. Billberg: ett antal årgångar av Teknisk Tidskrift,
 - » Svensk Kemisk Tidskrift, Chemical Abstracts, Journal of The American Chemical Society,
 - » Dansk Komité for Nordiske Elektroteknikermøder: Beretning om det 5. Nordiske Elektroteknikermøde i Köpenhamn 1937,
 - » Standard Telefon & Kabelfabrik A/S, Oslo: Carrier Cable Communication,
 - » Sveriges Kontoristförening: Minnesskrift 1888—1938,
 - » Sveriges Maskinindustriförening: Standardtabeller,
 - » Tekniska Högskolans Studentkår: Fyrans Album 1938,
 - » Riksdagsbiblioteket: Riksdagsbibliotekets katalog 1927, I och II,
 - » Riksdagsbiblioteket: Riksdagsbibliotekets katalog 1927, tillägg, 1927—1928, samt Förteckning över Riksdagsbibliotekets nyförvärv 1937,
 - » Helsingfors Stads Vattenledningsverk: Minnesskrift 1876—1936,
 - » Stockholms Vandrareförening: Minnesskrift 1913—1938,
 - » K. Telegrafstyrelsen: Minnesskrift »Med Fingerskiva»,
 - » Chalmers Tekniska Högskola: Förteckningar över nyinkommen litteratur,
 - » Apotekarnes Mineralvattens AB: Broschyr för bilförare och motormän,
 - » De Danske Statsbaner: Oddesund—Broen,
 - » Jernkontoret: Robsahm och Swab: Resa genom Härjedalen till Norge och Röros Kopparverk 1796,
 - » Instituut van Ingenieurs: Register 1926—1935 till »De Ingenieur»,
 - » Göteborgs Vattenledningsverk: 1935 och 1936 års limnologiska undersökningar av vattnet i Göta älv,
 - » Specialmaskiner AB: Skoda News,
 - » Jernkontoret: Bruks och Gruvregister till Jernkontorets Annaler,
 - » Norrköpings Polytekniska Förening: Minnesskrift 1888—1938,
 - » Järnvägsstyrelsen: S. J., kortfattad beskrivning över den historiska utvecklingen av vissa större statsbanestationer,

- av Civilingenjör H. Ångström: Ersättande av spårvagnar med bussar i Paris och andra städer,
- » Höganäs Billesholms A.-B.: Höganäs-Billesholms A.-B., Ett 200-Års Minne och Handbok över Eldfast Material,
 - » Akademisk Arkitektforening: »Vejledning for Syns- og Skønsmand»,
 - » Civilingenjör H. Wallér: Sthlms Stadsfullmäktige 1913—1938, Sthlms Kommunalkalender 1922, 1928, 1932,
 - » Herman A. Nylén: Diskussionsämnen vid andra Teknologmötet i Sthlm 1886,
 - » Generaldirektör A. Höjer: L'Insolation et L'Eclairage naturel et artificiel des points de vue de L'Habitation et de l'Urbanism,
 - » Statsbaneingenjörens Redaktion: Statsbaneingenjören 1938,
 - » A.-B. Philips Lampor: Philora Bulletin, Philips Transmitting News,
 - » Kontorschef: C. Bertil Nyströmer: A.-B. Sthlms Patentbyrå 1878—1938,
 - » Professor M. Bäckström: »Kyl- och avfuktningmetoder mot ekonomisk bakgrund»,
 - » Sieverts Kabelverk: Minnesskrift över de första 50 åren,
 - » STAL, Finspong: Ångturbiner inom några industrier och kraftverk,
 - » Professor P. Röntgen, Aachen: Abhandlungen des Instituts für Metallhüttenwesen und Elektrometallurgie,
 - » Järnvägsstyrelsens bibliotek: Engineering 1904—1908,
 - » Överingenjör T. Thelander: Statens Järnvägar som allmänt affärsverk, Luth och Rosén: Elektromotorer, Betänkande av Industriverkskommissionen, Åkerman: Industriverkens ställning etc., Sveriges Skeppslista 1911, 1919, Josephson: Stadsbyggnadskonst, Sthlms Stadshus I, II, III, Liljeholmsbron, Vattenledningsverket vid Norsborg, Sthlms Spårvägar 1877—1927, Arbetsreskyddskommitténs betänkande, Sthlm—Nynäs järnväg 1901—1926, Sthlms Gasverk 1853—1928, S:t Eriksbron, Sthlms Rådhus och Råd, Sthlms Högskolas nybyggnad, Sthlms Frihamn, Sthlms Nya Rådhus,
 - » Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen: Statens Vägtrafikräkning 1936,

- av Telegrafverket: Schema över telefonapparater o. -växlar m. m.,
- » Jernkontoret: Furudals Bruks historia, Färe Armaturfabrik: Minnesskrift 1920—1930,
 - » Länsvägnämnden i Malmöhus län: dr K. Enghoff: De allmänna vägarne i Malmöhus län,
 - » Civilingenjör H. Wallér: Lärdomshistoriska Samfundets Årsbok »Lychnos» 1938,
 - » Den Norske Ingeniørforening: Norges Tekniske Højskole: Ingeniører 1914—1935 o. 1936,
 - » Biografiske Oplysninger om Kandidater med Eksamen fra Bergseminariet på Kongsberg, Vi fra N. T. H. — De første ti Kull 1910—1919,
 - » Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.: bilboken »På Vintervägar»,
 - » Överingenjör G. Spaak: STF:s årsberättelser 1882, 1883, 1895 och Mötesblandaren 1886,
 - » Professor A. Lindström: Teoretiska grunder för elektrotekniken,
 - » Svenska Nationalkommissionen av Internat. Electrotechnical Commission: Vocabulaire Electrotechnique Internat. och Comparison of the Regulations in force in various countries for the Erection of Overhead Lines,
 - » A.-B. Smålands Bryggerier: Smålands Bryggerier 1929—1939, Krönleins Bryggeri 1864—1939, Egnells bryggeri 1864—1914—1939,
 - » Civilingenjör G. Hult: Who's Who in the Motor Trade 1934,
- av respektive företag nedanstående publikationer:
- Habo Ullspinneri A.-B. 1882—1932,
 - Hälsingborgs Bryggeri 1850—1925,
 - Hofors Bruk genom tiderna,
 - Allmänna Svenska Elektriska A.-B. 1914,
 - Lidköpings Bryggeri A.-B. 1929,
 - A.-B. Nol Tingstad 1922—1932,
 - Gefle Bryggeri A.-B. 1857—1927,
 - Götaverken 1934—1938,
 - Lindells Vågfabriks A.-B. 1882—1932,
 - Klippans Pappersbruk och Lessebo 1932,
 - Klippans Pappersbruk 1573—1923,
 - Bångbro Jernverk av Nerman,

- Borås Wäfveri A.-B. 1870—1920,
- Kramfors A.-B. av J. Mannerheim,
- Eskestuna Bryggeri A.-B. 1876—1926,
- Örebro Elektriska A.-B. 1898—1931,
- A.-B. Svenska Metallverken: Västeråsverken och Skultuna Bruk,
- Kullberg & Co A.-B., Katrineholm,
- Örebro stads gasverk, historia, 1932,
- Automobilfirman Hans Osterman 1908—1923,
- A.-B. Gestriklands Yllefabrik 1902—1927,
- Kooperativa Förbundets Arkitektkontor 1925—1935,
- A.-B. Papyrus 1895—1920,
- Svenska A.-B. Jungner 1910—1935,
- Tionde Svenska Bryggaremötet i Sthlm,
- Bryggerier och bryggare i Sthlm, Tyska-, Hamburger- o. Münchens bryggerier,
- Olofströms Bruk 1735—1935,
- Rydboholms A.-B:s historia 1834—1866, 1866—1911,
- A.-B. Skattungbyns Kalkbruk, Mässbacken, 1902—1927,
- Barnängens Textilfabriker av H. Rosman,
- Svenska Chokladfabriks A.-B.: »Vid en milstolpe 1873—1933» och 1 särtryck ur Svenska Industriella Verk o. Anläggningar,
- Den Svenska Gummiindustrien, Gummifabriks A.-B., Hälsingborg,
- Manufaktur A.-B. i Malmö 1855—1930,
- Perioden — Pappersbruk — Bomullsspinneri 1762—1872—1924,
- Minnesskrift över Ankarsrums Bruk,
- A.-B. Pumpseparator 1903—1928,
- Orrefors Bruk, Bildverk och två broschyrer,
- Ångfartygs A.-B. Göta Kanal 1869—1919,
- Wallbergs Fabriks A.-B. 1823—1923,
- Rörstrands Fabriker 1726—1926,
- Svenska Socker Fabriks A.-B.: Den Svenska Betsockerindustrien,
- Sthlms Ångslups A.-B:s 50 års jubileum 1913,
- Margarin A.-B. Zenith 1899—1924,
- Waxholms Nya Ångfartygs A.-B. 1901—1926,
- Arabia Porslinsfabriks A.-B. 1874—1924,

A.-B. Sthlms Patentbyrå 1878—1928: Handbok med råd o. upplysningar, Hasselrot: Om invändningsförfarandet i svenskt patentväsen, Hasselrot: Om utbrytningsförfarandet i svenskt patentväsen,

A.-B. J. O. Öberg & Son: Månadsblad för år 1925,

Svanö A.-B. 1867—1917,

A.-B. Gasaccumulator 1904—1929,

Rederi A.-B. Svenska Lloyd 1869—1919,

Margarinfabriken Svea 1906—1926,

Elektriska Svetsnings A.-B.: Svetsaren,

Nordiska Armaturfabrikerna: N. A. F.,

okänd givare: Metals and Alloys,

genom förmedling av Reichsverkehrsministerium, Berlin: Schriftumschau über die Kraftverkehrstechnik, utg. av Automobil- und Flugtechnische Gesellschaft.

b) genom prenumeration:

Town and Country Planning, Light Metals, Industrial Heating, Occupational Psychology.

c) genom inköp:

General Discussion on Lubricants and Lubrication, Reminiscences of Menlo Park (Edisons biografi), Symposium on Protecting Metals against Corrosion, publikationer från The Institution of Civil Engineers, Stenfors: Handbok i stadsplane- o. byggnadsförfattningar, Almgrenboken, Dalénboken, VDE Fachberichte 1937, 1938, VDI Jahrbuch 1938, Svenska Dagbladets Årsbok 1937, en del kalendrar och uppslagsböcker,

d) genom byten:

Affärsekonomi, La Ingenieria (Argentina), Revista Electrotecnica (Argentina), G. E. C. Journal, Deutsch-Ausländischer Buchtausch: register över ny tysk litteratur.

För år 1939 har bytesförbindelser inletts med: Centro Volpi di Elettrologia, Venezia, Electrotechnical Journal, Japan.

Under året har, för utvidgande av det samarbete, som redan förut äger rum med olika forskningsinstitut i utbyteshänseende, korrespondens inletts med en del andra sådana institut, vilket resulterat i dels utbyte av tidskrifter, dels prenumeration å dylika samt slutligen införskaffandet av litte-

raturförteckningar för att på så sätt kunna följa den aktuella forskningslitteraturen.

Dessa institut äro:

Das Kaiser Wilhelm Institut für Physikalische Chemie und Elektrochemie (Kolloidchemie),

Das Kaiser Wilhelm Institut für Chemie,

Das Kaiser Wilhelm Institut für Strömungsforschung u. Aerodynamische Versuchsanstalt,

Das Kaiser Wilhelm Institut für Kohlenforschung,

Das Kaiser Wilhelm Institut für Faserstoffchemie, Kolloidchemie,

Das Kaiser Wilhelm Institut für Eisenforschung,

Das Schlesische Kohlen-Forschungsinstitut,

Das Institut für Schwingungsforschung,

Das Giesserei Institut, Technische Hochschule, Aachen,

Department of Industrial and Scientific Research, London,

Consiglio Nazionale delle Ricerche, Rom,

Laboratoire d'Essais d. Matériaux, Lausanne,

Schweiz. Versuchsanstalt, S:t Gallen,

L'Institut Technique du Bâtiment et des Travaux Publics,

L'office National des Combustibles Liquides,

L'Office National des Recherches Scientifiques et Industrielles etc.

Centre d'Information du Nickel,

Centre d'Information du Cuivre,

National Research Council, U. S. A.,

Bureau of Mines, U. S. A.

På därom framställd begäran kommer biblioteket att fr. o. m. år 1939 erhålla följande publikationer:

Dansk Vejlaboratorium: Meddelelser, Ver. Dachpappenfabriken: Vedag och Arbeitsgemeinschaft der Bitumenindustrie: Bitumen.

Frågan om tidskriftsreferat inom olika ämnesområden och dess stora betydelse för forskningsarbetet har varit föremål för behandling inom biblioteksnämnden. Nämnden har i skrivelse meddelat Tekniska Litteratursällskapet, att den med stort intresse följer frågans utveckling och är beredd att stödja saken samt anhållit, att sällskapet verkställer utredning snarast möjligt.

14. Personal.

I föreningens fasta personal har ej inträtt någon annan ändring än att fröken Dagmar Larson engagerats som biträdande bibliotekarie för att efter fröken Elsa Nyléns avgång med pension i början av år 1939 efterträda henne såsom bibliotekarie.

Stockholm den 1 mars 1939.

För SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS STYRELSE

STEN WESTERBERG.

K. A. Fröman.

Föredrag och diskussioner vid avdelningarnas sammanträden under år 1938.

Avdelningen för Mekanik.

»Oljeeldning», av ingenjör HARRY KÄHR.

»Kraftproduktion inom värmeförbrukande industrier», av civilingenjör GUSTAF LÖNNEGREN.

»Motorproblemet inom automobilindustrien», diskussion med inledande föredrag av kommerserådet A. F. ENSTRÖM, direktör A. GABRIELSSON och direktör C. A. JACOBSSON.

»Senaste ångpanneinstallationen i Västerås kraftverk», av driftschef THURE STRAND.

»Hur bör sträckgränsen utnyttjas vid bedömning av konstruktionernas säkerhet?», av professor FOLKE ODQVIST.

»Mekaniken på gott och ont», högtidstal av undervisningsrådet NILS FREDRIKSSON.

»Ur protokoll och dagböcker», kåseri av ingenjör AUG. JANSSON.

»Morgondagens värld, glimtar från tillblivelsen av Världsutställningen 1939 i New-York», kåseri av chefredaktör KARL A. WESSBLAD.

»Technische Feinmessung in Werkstatt und Prüfraum, unter besonderer Berücksichtigung der Gewindemessungen», av diplomingenjör GUSTAF DIETRICH hos firma Carl Zeiss, Jena.

Förslag till plan över den praktiska utbildningen av studerande vid fackavdelningen för maskinbyggnad och mekanisk teknologi vid K. Tekniska högskolan, avgivet av avdelningens för Mekanik den 14/9 1937 tillsatta kommitteerade. Kort orientering av civilingenjör ALRIK BJÖRKLUND med efterföljande diskussion.

»The Svedbergs ultracentrifug, rotorkonstruktion och driftserfarenheter», av civilingenjör GUSTAV BOESTAD.

»Förslag till revision av oljenormerna», av professor EVERT NORLIN.

»Kort redogörelse för Tekniska museets tillkomst och orientering om samlingar och framtidsplaner», av intendent T. ALTHIN.

»Katodstråleosillografen, ett hjälpmedel för mätningar av vibrationer, ljud och tryck», av fil. kand. H. SWEDENBORG.

»Mekaniska nykonstruktioner hos A.-B. Åbjörn Andersson», av undervisningsrådet N. FREDRIKSSON.

»Något om maskiner för den tunga industrien», av överingenjör E. NORDENSTEN.

»Om hejare och pressar hos A.B. Bofors», av bergsingenjör Å. LUNDBERG.

»Försörjningsmöjligheter med inhemska motorbränslen», av civilingenjör ALFRED BILLBERG.

»Flygmotorbränslen och därmed sammanhängande spörsmål ur beredskapssynpunkt», av civilingenjör A. MÖRTSELL med efterföljande diskussion.

»Träkol som motorbränsle», av löjtnant L. CASSLER med efterföljande diskussion.

»Konfektionsindustrien från maskinell synpunkt», av civilingenjör E. LINDWALL.

Avdelningen Svenska Elektroingenjörssällskapet.

»Synkronmaskiners egenskaper ur stabilitetssynpunkt», av civilingenjör TAGE STRÖMBERG.

»Die Entwicklung der Dauermagnetwerkstoffe und ihr Einfluss auf die konstruktive Gestaltung und magnetische Güte der Dauermagnetesysteme», av Oberingenieur W. ZUMBUSCH (Deutsche Edelstahlwerke).

»Messwandler für Zähler», av Oberingenieur F. WELLMÖLLER, Nürnberg.

»Moderne Zählerfabrikation», av Oberingenieur O. HEINZELMANN, Berlin.

»Hammondorgeln», av direktör GUNNAR DALÉN.

»Radion-trollådan», av civilingenjör INGE I:SON SVEDBERG.

»Elektroteknikens utveckling — en materialfråga», av direktör RAGNAR LILJEBLAD.

»Elektronrörets utveckling och dess betydelse för teletekniken», av byrådirektör EINAR MALMGREN.

»Landsautomatiseringens tekniska förutsättningar», av civilingenjör HUGO BLOMBERG.

»Landsautomatiseringen i Sverige», av byrådirektör HARRY THUNELL.

»Modellförsök inom krafttekniken», av tekn. dr FREDRIK DAHLGREN.

»Das Ohr und das Gehör von Gesichtspunkt der Technik», av Dr GEORG VON BÉKÉSY, Budapest.

»Sandvikens elektriska anläggningar», av civilingenjör FREDRIK PETTERSSON.

»Korsnäsverkens kraftförsörjning», av civilingenjör LAGE MALM.

»Gävle elverks likriktarstation och distributionssystem», av ingenjör SVEN MORTIMER.

»Radiostörningar från högspänningsanläggningar», av linjeingenjör ERIK T. GLAS.

»1938 års luftförsvarsövning», av major OLOF SUNDELL.

»Teletekniska anordningar i luftförsvarets tjänst», av civilingenjör HARALD ROMANUS.

»Elvärmets historik samt olika typer av elektriska ugnar», av överingenjör OTTO STÅLHANE.

»Industriella motståndsgagnar», av civilingenjör GUNNAR HÖGEL.

»Nyare utvecklingslinjer vid högfrequensugnar», av dr. ing. L. DREYFUS.

»Elektroreglering vid ljusbågsugnar», av ingenjör K. EDKVIST.

»Elektriska porslinsugnar vid Gustafsbergs porslinsfabrik», av direktör A. ODEMBERG.

»Gamla och nya isolatorkonstruktioner», diskussion med inledningsföredrag av dr. ing. CLEMENS GRANBORG.

»Navigering av fly ved hjälp av Radiopeiling», av ingenjör A. TARANGER, Oslo.

»Neuere Messverfahren der Hochfrequenztechnik», av Staatsrat, Prof. Dr. A. ESAU, Jena.

»Ljusglimitar», av civilingenjör IVAR FOLCKER.

»Färgglimitar», färgfilm med kommentarer av civilingenjör HARRY NYSTRÖM.

Avdelningen Svenska Arkitektföreningen.

»Stockholms stadsplan och tomtmark för offentliga byggnader», diskussion med inledningsanförande av arkitekt

SVEN MARKELIUS och inlägg av byggnadsrådet PAUL HEDQVIST och stadsplanedirektör ALBERT LILIENBERG.

»Moderna krav och gamla hus», diskussion med inledningsanföranden av stadsantikvarie G. SELLING och antikvarie G. LUNDBERG.

»Tur och retur Ankara», av professor IVAR TENGBOM.

»Sex års erfarenhet av de nya byggnadsförfattningarna», diskussion med inledningsanförande av länsarkitekt N. BLANCK, arkitekt MOGENS MOGENSEN, arkitekt SVEN WALLANDER, stadsplanechef UNO ÅHRÉN, byggnadsråd GUSTAF LINDEN och stadsarkitekt SIGURD WESTHOLM.

»Bildrevy av utländska facktidsskrifter» av arkitekt GUSTAF LETTSTRÖM.

»Probleme der Architektur der Gegenwart», av Dipl. Architekt PETER MEYER.

»Bildrevy av nya byggnader i Stockholm», av arkitekt BENGT GATE.

»Bebyggelsen kring Klara sjö», av arkitekt HAKON AHLBERG.

Föredrag av arkitekterna LENNART BERGVALL och LEIF REINIUS om deras amerikaresor.

»Lämpliga åtgärder till främjande av forsknings- och upplysningsverksamheten inom byggnadsfacket», diskussion anordnad gemensamt med avd. för Väg- och vattenbyggnadskonst samt Stockholms Byggnadsförening, med inledningsanföranden av byggnadsrådet SVEN MARKELIUS och civilingenjör SVEN NYCANDER.

Avdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst.

»De nya normalbestämmelserna för vägbyggnader», av major KNUT KINCH.

»Bilen och vägen», av tekn. dr NILS GUSTAFSSON.

»Technische Entwicklung der Strassendeckung in Deutschland in den letzten Jahrzehnten», av professor WERNER RAVEN, Braunschweig.

»Deutsches Versuchswesen für Strassenbau», av professor WERNER RAVEN.

Tal vid 50-årsjubileet, av vattenrättsingenjör RICHARD SMEDBERG.

»1934 års byggnadsindustrisakkunniga», av överste ERNST LINDH.

»Luftskydd», särskilt om ordnande av skyddsrum för civilbefolkningen, av civilingenjör TORSTEN GUSTAFSSON.

»Götaälvsbron», av brobyggnadschefen H. E. NILSSON.

»Hamnbyggnadsarbeten i Göteborg under senare år», av arbetschefen J. H. ARFWIDSSON.

»Några jämförelser mellan svensk och tysk spårteknik av idag», av baningenjör HÅKAN INSULANDER.

»Gator och avlopp, intryck från en studieresa», av civilingenjör NILS GÖBEL.

»Vouter på brobalkar», 15-min.-föredrag av civilingenjör ULF BJUGGREN.

»Bauentwicklung in Lettland 1918—38», av professor EDUARD WEISS, Riga.

»Byggnadsnytt i Sydsverige», av tekn. dr GEORG WÄSTLUND.

»Malmö vattenförsörjning», av civilingenjör ALFRED JERDÉN.

»Dilatationsfogar vid vattenbyggnader», 15-min.-föredrag av civilingenjör GEORG SCHACKNE.

»Golfströmmens betydelse för vattenhushållningen», av byrådirektör J. W. SANDSTRÖM.

»Hållfasthet och hållfasthetsspridning hos betong», av byråingenjör NILS TENGVIK.

»Byggandet av en parallelltrådig kabel för hängbro över Luleälv vid Messaure», av civilingenjör SVEN OLOF ASPLUND.

»Utställning av stadsplaneförslag för Canberra», av civilingenjör NILS GELLERSTEDT.

»Förberedelser för en studieresa», 15-min.-föredrag av civilingenjör SIGWID RIBBING.

»Ingenjörskonsten i svensk dikt», av vattenrättsingenjör RICHARD SMEDBERG.

Härjämte ha följande ärenden varit föremål för *allmän diskussion*:

Den högre tekniska undervisningen.

Avdelningens organisation.

Avdelningens namn.

Byggnadsteknisk forskning och upplysning.

Vid de *samkväm*, som åtföljt sammanträdena, har bl. a. förekommit följande:

1. Teknologisk »doktorsdisputation» av kapten ERIK PEDRO-HELLSTRÖM.
2. Jubileumsstaden Sydney, kåseri av major VIKTOR STÄHLE.
3. Sommarkryssning i Nordatlanten, skildrad av major VIKTOR STÄHLE.
4. Resa till Shetlandsöarna—Färöarna—Island—Grönland, skildrad med hjälp av ljusbilder och film av byrådirektör J. W. SANDSTRÖM.
5. Canberra, Australiens huvudstad, bildkåseri av major VIKTOR STÄHLE.

Avdelningen för Kemi och Bergsvetenskap.

»Synpunkter på driftens säkerställande vid luftangrepp mot industrianläggningar på landsbygden» av disponent IVAR LUNDBÄCK.

»En ny teori rörande den akoholiska jäsningens mekanism» av fil. lic. B. HVISTENDAHL.

»Intryck och erfarenheter från en malmgeologisk resa i Ural, sommaren 1937» av fil. dr NILS H. MAGNUSSON.

»Ett och annat om förslaget till ny gruvlag» av jur. kand. E. TUNHAMMAR.

»Om cementets reaktion med vatten. En enkel förklaring av hydrauliska bindemedels hårdnande» av dr ing. LENNART FORSÉN.

»Svensk kvalitetsståltillverkning» av professor Bo KALLING.

»Gränsytors egenskaper, ett kapitel av allmän kemisk-teknisk betydelse» av professor J. A. HEDVALL.

»Bergsmannasynpunkter på standardiseringen» av bergsingenjör FOLKE LINDGREN.

»På jakt efter malm, olja och vatten» av bergsingenjör SVEN G. PETERSSON.

»Stockholms stads nyanläggningar för vattenrening vid Henriksdal» av gatudirektör DAVID ANGER.

»Den senaste utvecklingen inom atomforskningen» av fil. dr J. TANDBERG.

»Gruvbrytningen i Boliden» av bergsingenjör HÅKAN ABENIUS.

»Kemien i brottets och rättvisans tjänst» av docenten fil. dr HARRY SÖDERMAN.

Avdelningen för Skeppsbyggnadskonst.

»Amerikalinjens nya »Stockholm», några bilder och tekniska synpunkter», av direktör ERIC CHRISTIANSSON.

»Propellrar med vridbara blad», av tekn. dr. H. F. NORDSTRÖM.

»Den nya Karlstadspropellern», av överingenjör ELOV ENGLESSON.

»Om verkan mot fartyg av undervattenssprängning på olika avstånd från fartygsbotten», av löjtnant GUNVALD BERGER.

»Elektrisk svetsning inom varvsindustrien», av dr-ing. S. SANDELOWSKY.

»Modellrännor och deras arbetsuppgifter», av professor ANDERS LINDBLAD.

Avdelningen för Teknisk undervisning.

»Några synpunkter på den högre tekniska undervisningen» av professor HENRIK KREÜGER, med diskussion och inlägg av bl. a. rektorn vid tekniska högskolan i Helsingfors H. V. BROTHÉRUS, rektorn vid Norges tekniska högskola FREDRIK VOGT och rektorn vid Chalmers tekniska högskola SVEN HULTIN.

Avdelningen för Industriell Ekonomi och Organisation.

»Kollektivavtal och Arbetsdomstolen», av justitierådet ARTHUR LINDHAGEN.

»Lagen om förenings- och förhandlingsrätt», av direktör GUSTAF SÖDERLUND.

»Rationell företagsledning. Iakttagelser under resor i U. S. A. och kongressen i Washington», av överingenjör OLOF KÄRNEKULL.

»Reseminnen från kongressen i Washington», av civilingenjör OLOF HULT.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, vid Svenska Teknologföreningens ordinarie stämma den 22 mars 1938 utsedda revisorer, få härmed avgiva följande berättelse över granskningen av föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning avseende 1938 års verksamhet.

De i styrelsens redogörelse för den ekonomiska förvaltningen under räkenskapsåret anförda uppgifterna om föreningens inkomster och utgifter samt ekonomiska ställning överensstämma med föreningens böcker.

Siffergranskningen av föreningens och Teknisk Tidskrifts räkenskaper har utförts av aukt. revisorn BENGT LINDGREN. Siffergranskningen har ej givit anledning till någon anmärkning.

Vi hava tagit del av styrelsens protokoll, vilka icke givit anledning till någon erinran från vår sida.

Föreningens värdehandlingar, över vilka av föreningens kamrer underskriven förteckning finnes uppgjord, hava vi inventerat och granskat. Kursvärdet å föreningens obligationer per den 31/12 1938 översteg bokföringsvärdet med kr. 3 344: 09 eller med 3.5 %.

Brandförsäkringshandlingarna hava vi likaledes granskat. För så vitt vi kunna finna, äro föreningens inventarier försäkrade till betryggande värden.

Kamrathjälpsfondens räkenskaper hava granskats av undertecknad SVENSSON. Granskningen har icke givit anledning till någon erinran.

Vi tillstyrka fastställandet av den i styrelsens berättelse intagna utgående balansräkningen.

Då föreningens styrelse med nit och omtanke handhaft föreningens angelägenheter, få vi tillstyrka, att full ansvarsfrihet tacksamt beviljas styrelsen för 1938 års förvaltning.

Stockholm den 7/3 1939.

EMIL GUSTAFSSON.

AXEL V. SVENSSON.

GUSTAF GÖRANSSON.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen uppdrog i slutet av år 1937 åt en kommitté, som antagit namnet 1937 års omorganisationskommitté, att taga under utredning dels föreningens organisationsfråga i hela dess vidd, dels frågan om samarbetet med landets övriga tekniska föreningar.

I sistnämnda spörsmål har kommittén avgivit förslag, innebärande att Svenska Teknologföreningen skall föreslå de övriga föreningar, som äro anslutna till den 18 nov. 1911 antagna »Grunder för samarbete mellan Sveriges tekniska föreningar», att dessa grunder upphävas och att i stället beslutes, att en samarbetsdelegation utses, vari varje med Svenska Teknologföreningen samarbetande eller korresponderande förening skall utse en ledamot för viss tid, som av varje förening bestämmes för dess del.

Styrelsen har efter noggrann omprövning enhälligt anslutit sig till detta förslag. De nu gällande »samarbetsgrunderna» hava i mycket begränsad utsträckning kommit till användning och hava under ett tiotal år ej alls kommit till tillämpning. Orsaken härtill har varit, att de ärenden, som kunna härvid ifrågakomma — huvudsakligen remisser av lagförslag och andra frågor, varom K. Maj:t eller andra myndigheter önska utlåtanden från teknikens män, och varom Svenska Teknologföreningen genom officiella remisser brukar bliva satt i tillfälle yttra sig — i regel äro så brådskande att någon handläggning på det sätt, samarbetsgrunderna förutsätta, ej kan medhinnas. Detsamma gäller oftast även sådana ärenden, i vilka Svenska Teknologföreningen finner anledning att på eget initiativ avgiva officiell framställning till statliga eller andra myndigheter. I vissa fall, då förhål-

landena så medgivit, har Svenska Teknologföreningen vid sidan av samarbetsgrunderna, sökt och erhållit medverkan från andra sammanslutningar vid handläggning av ärenden av nu förevarande art. Så har exempelvis varit fallet beträffande upprättande av förslag till allmänna bestämmelser och kontraktsformulär för entreprenader och leveranser samt rörande den högre tekniska undervisningens omorganisation. Givetvis kommer Svenska Teknologföreningen och dess styrelse allt framgent att vid utredningen av ärenden av stor allmän betydelse för landets tekniska utveckling låta sig angeläget vara att hålla kontakt med de olika sammanslutningar, som härvid kunna vara särskilt intresserade och kunna förväntas vilja bidra till utredningen, men formerna för samarbetet måste av tvingande skäl — främst den korta tid, som vanligen står till förfogande, samt den omgång och de kostnader, som förorsakas av personlig medverkan av representanter från olika organisationer — väljas från gång till gång allt efter föreliggande omständigheter.

Däremot är angeläget, att alltjämt ett fast organ finnes, som möjliggör ett upprätthållande av en intim samverkan mellan landets tekniska föreningar i frågor, som beröra gemensamma intressen och kunna behandlas på längre sikt. En form för samverkan, som visat sig vinna allmän uppskattning och otvivelaktigt varit till nytta, innebär den nu under en följd av år tillämpade praxis, att Svenska Teknologföreningen dels till deltagande i dess årsmöten inbjuder samtliga medlemmar av med densamma samarbetande och korresponderande föreningar, dels även varje höst inbjuder dessa sammanslutningar att låta sig representera vid de s. k. programsammanträden, som av S. T. F. anordnas i och för överläggningar om det närmaste arbetsårets program. Genom den kontakt, som på detta sätt vinnes, underlättas utbyte mellan de olika föreningarna av föredragshållare och gives samtidigt tillfälle till överläggningar om aktuella frågor och kollationering rörande föreliggande spörsmåls handläggning på olika håll inom landet.

Styrelsen vill därför föreslå, att, samtidigt med att förslag riktas till de nu samarbetande föreningarna att frånträda 1911 års »Grunder för samarbete», samtliga de med föreningen samarbetande och korresponderande föreningarna anmodas utse var sin representant i en samarbetsdelegation,

som på kallelse genom S. T. F:s styrelse sammanträder en gång om året, lämpligen i september eller oktober månad, samt dessutom, då förhållandena så påkalla.

Stockholm den 1 mars 1939.

För SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS
STYRELSE:

STEN WESTERBERG.

K. A. Fröman.